

Έφηβικά θέματα

Φιλία

Τό θέμα αυτό απαιτεί συζήτηση μέ τά παιδιά. Θά μπορούσε νά διεξαχθεῖ στή διάρκεια ἑνός παιχνιδιοῦ (βλ. CD μέ ὑλικό). Ἀκολουθοῦν κάποιοι βασικοί ἄξονες γύρω ἀπό τούς ὁποίους θά ἦταν ὠφέλιμο νά περιγραφεῖ ἡ συζήτηση.

Θέλω μιά φίλια γερή, δυνατή, παντοινή!... Ἄν μπορούσαμε νά ἀποκρυπτογραφήσουμε **τό τίκ τὰκ τῆς ἐφηβικῆς καρδιάς**, ἕνα ἀπό τά κατεπείγοντα μηνύματα πού ἐκπέμπει εἶναι αὐτό: ἡ ἀνάγκη τῆς φιλίας, ἡ ἐπιθυμία γιά μιά φίλια γερή, δυνατή, παντοινή!

Μέχρι χθές, πού ἦσαν παιδιά στό Δημοτικό Σχολεῖο, **σᾶς ἀρκοῦσε νά ἔχετε μιά παρέα** γιά νά παίξετε, νά κουβεντιάζετε, νά πηγαίνετε βόλτα... Τώρα πού μεγαλώνετε νιώθετε **τήν ἀνάγκη νά ἔχετε τόν δικό σας φίλο** (ἢ φίλη, γιά τό Κατηχητικό τῶν θηλέων) πού νά τόν ἐμπιστεύεστε, νά σᾶς καταλαβαίνει, νά σᾶς νιώθει, ν' ἀκούει τά προβλήματά σας, νά χαίρεται μέ τή χαρά σας, νά θέλει τήν παρέα σας...

Εἶναι εὐκόλο ὅμως νά βρεῖς ἕναν πιστό φίλο; Συχνά ἀκοῦμε τούς ἐφήβους νά μιλοῦν μέ ἀπογοήτευση γιά τό θέμα τῆς φιλίας. Σᾶς διαβάζω ἀποσπάσματα ἀπό **ἐφηβικές σελίδες**:

«Απογοητεύτηκα τελείως απόψε! Τελικά αληθινή φιλία δέν υπάρχει. Νόμιζα πώς είχα βρεϊ έναν πιστό φίλο... Μάλλον αυτό είναι κάτι άπιαστο και άπραγματοποίητο σίς μέρες μας... Γελάστηκα για μία φορά άκόμη!».

«Ψάχνω καιρό μία φίλη!... πού νά μέ καταλαβαίνει, νά μ' αγαπά, νά 'μαστε συνέχεια μαζί... Άλλά νά 'μαι σίγουρη ότι δέν θά μέ γελάσει, δέν θά μέ κατηγορεϊ πίσω από τήν πλάτη μου, δέν θά προδώσει τά μυστικά μου... ΄Υπάρχει τέτοια φίλη;».

«Πού νά βρεθει αληθινή φιλία... Μόνο ζήλια, φθόνος για τίς επιτυχίες του άλλου...».

«Δήθεν φίλος! Μόνο όσο μέ είχε ανάγκη μου 'κανε τον φίλο... Τώρα έχει άλλους καλύτερους από μένα... μέχρι νά τους έκμεταλλευτεί κι αυτούς και νά στραφεί σέ άλλους...».

«Φιλία αληθινή είναι αυτή πού άντέχει στόν χρόνο... όχι νά 'χει ήμερομηνία λήξης! Πού νά βρεθει όμως τέτοια φιλία;;;».

♦ **Ποιά είναι ή δική σας γνώμη, παιδιά, για τή φιλία σίς μέρες μας;** (Αφού έκφραστούν πρώτα τά παιδιά, ό καθηγητής συνοψίζει τά συμπεράσματα).

Σήμερα πού οί «φιλίες» συνάπτονται ταχύτατα μέ ένα «κλικ» στό διαδίκτυο... μέ τήν ίδια ταχύτητα δυστυχώς καταστρέφονται ή -άκόμη χειρότερο- όδηγούν στήν καταστροφή. ΄Η αληθινή φιλία σπανίζει. ΄Ιδιαίτερα σίς μέρες μας, στήν εποχή του άτομισμού και του συμφέροντος, είναι άκόμη δυσκολότερο νά βρεϊς έναν πιστό φίλο. Λοιπόν, **μήν είστε άνυπόμονοι στήν έκλογή του φίλου σας!**

♦ **Τί άκριβώς θά λέγατε πώς είναι ή «φιλία»;**

΄Η συντροφία πού μ' εύχαριστεϊ...

Νά μπορώ νά μοιράζομαι τή λύπη και τή χαρά μου...

Ν' άνοίγω τήν καρδιά μου, νά έμπιστευομαι τά μυστικά μου...

Κατέχει, έπομένως, ιδιαίτερα **σημαντική θέση** στή ζωή μας ό φί-

λος μας. Νά γιατί **δέν πρέπει νά κινηθοῦμε μέ ἐπιπολαιότητα** σίς ἐπιλογές μας.

► **Μέ ποιά κριτήρια ἐπιλέγετε τούς φίλους σας;**

(Κατά τή συζήτηση θά ἦταν ὠφέλιμο νά τονιστοῦν τά παρακάτω σημεία:)

➤ **Μήν ξεγελιέστε** ἀπό ἐξωτερικά χαρακτηριστικά: Ἄν εἶναι εὐχάριστος τύπος, ἂν ἔχει ὄμορφα μάτια, ἂν ἐντυπωσιάζει ὅταν μιλάει... δέν σημαίνει ὅτι θά φανεῖ γιά σᾶς πιστός φίλος.

➤ **Ψάξτε τόν φίλο σας ἀνάμεσα στά παιδιά πού ἀγαποῦν τόν Θεό.** Ἄν ἀγαπᾷ τόν Θεό, ἔχει τίς προϋποθέσεις ν' ἀγαπήσει καί σᾶς ἀληθινά.

➤ Ἐξετάστε ἂν ἔχει τά βασικά **στοιχεῖα τῆς ἀνθρωπιᾶς** (βλ. 5^ο Μάθημα): εὐλάβεια, εἰλικρίνεια, ἐργατικότητα, εὐγνωμοσύνη, σεβασμό.

► **Τί θεωρεῖτε σημαντικό σέ μία φιλία;**

Βασικό γνώρισμα σέ μία ἀληθινή φιλία εἶναι ὁ **ἀλληλοσεβασμός**.

«Γιατί βρίζεις τόν συμμαθητή σου;», ρωτᾷ ἕνας καθηγητής τόν μαθητή του στήν αὐλή τοῦ σχολείου, καί παίρνει τήν ἐξῆς ἀπάντηση: «Φίλος μου εἶναι, κύριε, ἔτσι, γιά πλάκα...».

✚ **Φιλία δέν εἶναι νά μιλᾷς στόν ἄλλον καταργώντας τήν εὐγένεια!**

Ψάχνει ὁ ἄλλος μέ μανία στό κινητό τοῦ «φίλου» του, πρίν προλάβει νά ἐπιστρέψει...

✚ **Φιλία δέν εἶναι νά καταργεῖς τόν στοιχειώδη σεβασμό στά προσωπικά ἀντικείμενα τοῦ φίλου σου!**

Τί διήγηθηκε σήμερα στόν φίλο του! Μά τοῦ ἔχει θάρρος, καί τοῦ τά λέει ὅλα!...

✚ **Ὅταν στό ὄνομα τῆς φιλίας σπιλώνεται ἡ ἀγνότητα καί κα-**

ταργεῖται κάθε ἱεροπρέπεια, σέ σαθρά θεμέλια κτίστηκε ἡ φιλία καί σύντομα θά καταρρεύσει.

► **Τί εἶναι ἐνοχλητικό σέ μιά φιλία;**

➤ **Τό νά πηγαίνεις πολύ συχνά στό σπίτι τοῦ φίλου σου.** Μήν τό συνηθίζεις, γιατί θά σέ βαρεθεῖ, συμβουλεύει ὁ σοφός Σολομώντας (βλ. Πρμ 25,17). Ἀντίθετα, ὅταν μέ διάκριση τηροῦνται κάποια ὅρια, ἡ φιλία ἀσφαλίζεται.

➤ **Τό νά ζητᾶς μόνο νά παίρνεις ἀπό τόν φίλο σου καί ὄχι ἐσύ νά δίνεις.** Ἐνα ὁμορφο «πάρε-δῶσε» εἶναι ἡ φιλία. Ἄν ἐσύ μόνο ἀπαιτεῖς ἀπό τόν φίλο σου καί δέν φροντίζεις νά προσφέρεις τή δική σου ἀγάπη, νά ἴσαι βέβαιος πώς θά τόν χάσεις! Τό μυστικό γιά νά ἴσαι καλός φίλος εἶναι: **Νά μή ζητᾶς νά σ' ἀγαποῦν οἱ φίλοι σου, ἀλλά πιά πολύ νά ζητᾶς τρόπους νά δείχνεις ἐσύ τήν ἀγάπη σου!** Ἄν ζητᾶς οἱ ἄλλοι νά σέ προσέχουν, νά σέ βοηθοῦν, νά σέ ὑπολογίζουν, συχνά θά ἴσαι παραπονεμένος καί γκρινιάρης. Ἄν μάθεις ἐσύ νά νοιάζεσαι γιά τούς ἄλλους, νά ἴχεις ἕναν καλό λόγο γιά τόν καθένα, νά βλέπεις τίς ἀνάγκες τους καί νά προσφέρεις διακριτικά τή συμπαράστασή σου, τότε καί σύ θά ἴσαι χαρούμενος καί τή συμπάθεια τῶν ἄλλων θά κερδίζεις.

➤ **Ἰδιαίτερα ὀχληρή γίνεται ἡ ἀπαίτηση γιά ἀποκλειστικότητα.** Ὅταν θέλεις τόν φίλο σου ἀποκλειστικά δικό σου, ὅταν δέν τοῦ ἐπιτρέπεις νά ἔχει κι ἄλλες παρέες, ὅταν παραπονιέσαι πού συζητᾶ, παίζει, συνεργάζεται καί μ' ἄλλους, τότε γίνεσαι «βάρος» γιά τόν φίλο σου κι εὐκόλα δημιουργοῦνται παρεξηγήσεις καί ψυχρότητες. Μιά τέτοια φιλία σύντομα θά ἀνατιναχθεῖ, γιατί κρύβει στά θεμέλια της τόν «δυναμίτη» τοῦ ἐγωισμοῦ.

► **Τί θεωρεῖς ἐπικίνδυνο σέ μιά φιλία;**

Ἄπό τούς σοβαρότερους κινδύνους πού διατρέχεις εἶναι νά διαπιστώσεις πώς ὁ φίλος σου παίρνει τήν κατηφόρα καί σύ, ἀντί νά

τόν σταματήσεις, **νά τόν ακολουθεῖς ὡς τόν γκερμό.**

➤ «Ἦμουν γύρω σά 15», ἔλεγε ἕνας μαθητής. «Ἡ παρέα μου κάπνιζε ὅταν βγαίναμε ἔξω ὄλοι μαζί. Ἄρχισα κι ἐγώ να καπνίζω... Ἄν δέν τό ἔκανα, θά ἦταν σάν νά ξεκόβομαι ἀπό τήν παρέα μου· κι αὐτό δέν τό ἤθελα!». Μιά συμμαθήτριά του πρόσθεσε: «Ὅλοι κορόιδευαν τά παιδιά πού δέν μπορούσαν νά καταπιοῦν τόν καπνό. Δέν ἤθελα κι ἐγώ νά γελοιοποιηθῶ. Ἐκανα ἐξάσκηση σά ἀποτοίγαρα τῆς μαμᾶς μου! Κι ἐπειδή δυσκολευόμουν στήν εἰσπνοή τοῦ καπνοῦ, ἔβαζα μία φίλη μου νά μοῦ κρατάει τή μύτη γιά νά μή μοῦ ἔρχεται ἀναγούλα...».

➤ «Κυρία, τί νά κάνω;» ρωτοῦσε μέ ἀγωνία μία μαθήτρια τήν καθηγήτριά της. «Στήν παρέα μου καταλαβαίνω ὅτι ἄρχισαν νά παίρνουν ναρκωτικά, ἀκόμη καί ἡ καλύτερή μου φίλη!... Ἀλλά πῶς νά τήν ἀφήσω; Πῶς νά ξεκόψω; Ἐγώ δεν πρόκειται ποτέ νά τό κάνω αὐτό... Ξέρω ὅτι ὀδηγεῖ στόν θάνατο... Πῶς ὅμως νά βοηθήσω;».

Τί κάνουμε σέ τέτοιες περιπτώσεις; Μποροῦμε νά διατηρήσουμε τέτοιες φιλίες; Μά καί πάλι, νά ξεκόψουμε ἀπό τούς φίλους μας; Ἀρχίζουν τά διλήμματα...

Θά προσπαθήσουμε ὅπωςδήποτε **νά ὑποδείξουμε στόν φίλο μας τά λάθη του**, νά τόν βοηθήσουμε νά καταλάβει πού θά ὀδηγηθεῖ μ' αὐτά πού κάνει. Ἀλλά ἄν δέν θέλει ν' ἀλλάξει τρόπο σκέψης καί συμπεριφορᾶς; Τότε **εἶναι ἀνάγκη -ὅσο κι ἄν αὐτό μᾶς στοιχίζει- νά διακόψουμε μία τέτοια φιλία**. Ὅσα παιδιά πίστεψαν πῶς ἔχουν τή δύναμη νά μήν παρασυρθοῦν, μέ πίκρα ὁμολόγησαν ἀργότερα ὅτι ἔφτασαν ἐκεῖ πού δέν περίμεναν...

➤ **Μιά γερή καί ὁμορφη φιλία πῶς δημιουργεῖται;**

Γιά ν' ἀνθίσει τό εὐαίσθητο λουλούδι τῆς φιλίας χρειάζεται κατάλληλες συνθήκες. Ἀναπτύσσεται καί διατηρεῖται ζωντανή ἡ φιλία **μέσα στό κλίμα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ**. Τό πείραμα ἔγινε καί πέτυχε: Ὅσοι ἔγιναν **φίλοι μεταξύ τους μέ πρῶτο φίλο τόν Χριστό** κρά-

τησαν γερή τή φιλία τους για πάντα!

Μιά τέτοια ὁμορφη καί ἀληθινή φιλία δημιούργησαν δύο ἀπό τούς ἀποστόλους, ὁ **Φίλιππος** καί ὁ **Ναθαναήλ**. Πρῶτον κάλεσε ὁ Χριστός τόν Φίλιππο γιά νά γίνει μαθητής του. Μέ ὀλοπρόθυμη καρδιά ἀνταποκρίθηκε στό κάλεσμά του ὁ Φίλιππος κι ὅταν γιά λίγο ἔμεινε κοντά στόν ὑπέροχο Διδάσκαλο γέμισε ἡ ὑπαρξή του χαρά καί εὐφροσύνη. Ἐπρεξε τότε νά βρεῖ τόν ἀγαπημένο του φίλο τόν Ναθαναήλ (βλ. Ἰω 1,44-52). Μαζί μελετοῦσαν συχνά τίς προφητεῖες τῆς Π. Διαθήκης γιά τόν Μεσσία. Τόν περίμεναν μέ μεγάλη λαχτάρα. Κι αὐτή ἡ κοινή ἐπιθυμία καί προσμονή τούς εἶχε ἐνώσει βαθιά. Μέ ἐνθουσιασμό, λοιπόν, ὁ Φίλιππος λέει στόν Ναθαναήλ: «Αὐτό πού ψάχναμε τό βρήκαμε! Αὐτόν πού προφητεύει ἡ Γραφή Τόν συνάντησα: Εἶναι ὁ Ἰησοῦς ἀπό τή Ναζαρέτ». Διστακτικός τόν ἄκουγε ὁ φίλος του. «Ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθόν εἶναι;», τόν ρωτᾷ. Ἡ Ναζαρέτ δέν εἶχε καλή φήμη, τί καλό θά μπορούσε νά προέλθει ἀπ' αὐτήν; Ἡ δυσπιστία τοῦ φίλου δέν ἀνακόπτει τόν Φίλιππο πού ἐπιστρατεύει τό πῶ ἰσχυρό ἐπιχείρημα: «Ἐρχου καί ἴδε!». Δηλαδή: Ἔλα νά δεῖς μέ τά μάτια σου, ἔλα νά Τόν συναντήσεις προσωπικά! Καί ἦρθε ὁ Ναθαναήλ κι ἔμεινε γιά πάντα κοντά του. **Δυό φίλοι μαζί στόν Χριστό, μαζί στή δική του ὁμάδα, στόν δικό του δρόμο, στή δική του ἀλήθεια καί χαρά!**

Τέτοιες φιλίες νά δημιουργήσετε, παιδιά, εὐλογημένες, γερές καί δυνατές! Δοκιμάστε νά πλησιάσετε ὅλοι στό ἴδιο σημεῖο (*καλοῦμε τά παιδιά νά πλησιάσουν π.χ. τόν Ἐσταυρωμένο ἢ ν' ἀγγίζουν ἓνα ὀποιοδήποτε ἀντικείμενο στόν χῶρο τοῦ Κατηχητικοῦ*). Δέν βρεθήκατε πολύ κοντά ὁ ἓνας στόν ἄλλον; Κάπως ἔτσι συμβαίνει καί μέ τή φιλία. **Ὅταν οἱ φίλοι πλησιάζουν τόν Χριστό, βρίσκονται καί μεταξύ τους ἐνωμένοι!**

Ἰδιαίτερα τώρα τό καλοκαίρι, παιδιά, ἀσφαλίστε τόν ἑαυτό σας ἀπό παρέες πού ὄχι μόνο δέν ὀδηγοῦν κοντά στόν Χριστό, ἀλλά μᾶς ἀπομακρύνουν ἀπό κοντά του καί φέρνουν τά βήματά μας σέ

ἐπικίνδυνα μονοπάτια... Ψάξτε καί κάντε φίλους πού ν' ἀγαποῦν τόν Χριστό! Γιά νά 'ναι οἱ φιλίες σας ἀκατάλυτες σ' ὅλη τή ζωή καί στήν αἰωνιότητα!

(Τέτοιους φίλους θά μπορούσαν νά βροῦν τά παιδιά σέ μιὰ χριστιανική Κατασκήνωση. Ἐκεῖ ὀλοκληρώνεται καί ὅλο τό κατηχητικό ἔργο τῆς χρονιάς, καθώς δίνεται στά παιδιά ἡ εὐκαιρία νά βιώσουν στήν καθημερινή τους ζωή ὅσα διδάχτηκαν).

ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

1. Παιχνίδι.
2. Ἐνθύμιο.

Ἵποσημείωση: Τό θέμα προσφέρεται γιά νά γίνει ἰδιαίτερα λόγος γιά τά μέσα κοινωνικῆς δικτύωσης. Πέρα ἀπό τούς σοβαροῦς κινδύνους πού ἐγκυμονοῦν -θά ἦταν καλό νά ἀναφερθοῦν ἀπό τήν ἐπικαιρότητα σχετικά περιστατικά- μπορούν νά γίνουν καί οἱ ἀκόλουθες ἐπισημάνσεις: Στ' ἀλήθεια, παιδιά, μπορείτε νά κάνετε φίλο σας ... ἕνα προφίλ; Μά πῶς νά συνάψεις φιλία μέ δύο μάτια πού δέν ἔχεις ἀντικρύσει ποτέ; Πῶς νά ὀνομάσεις φίλους σου τούς ἄγνωστους πού παρελαύνουν στό διαδίκτυο; Λές «ἔχω 500 φίλους» ἢ «οἱ διαδίκτυακοί μου φίλοι»... Τουλάχιστον χαρακτηρίσε ἀλλιῶς αὐτούς πού τυχαῖα καί χωρίς ἀναζήτηση γνωρίζεις μόνο τό προφίλ τους... Τί κρίμα νά ζοδεύεις τόσο χρόνο μπροστά στήν ὀθόνη τοῦ ὑπολογιστῆ σου ἢ τοῦ «ἔξυπνου» κινητοῦ σου καί νά μήν ἀντιμετωπίζεις τή ζωή... κατάματα! Μά καί μόνο ἡ λέξη «φιλία» πρέπει νά σοῦ μιλάει... Προέρχεται ἀπό τό ρῆμα «φιλῶ»=ἀγαπῶ... Πῶς ν' ἀγαπήσεις κάποιους πού δέν τούς γνωρίζεις;